

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3927-14

meddelad i Stockholm den 22 juni 2015

KLAGANDE

AA

Ombud: Förbundsjurist Magnus Eriksson
LO-TCO Rättsskydd AB
Box 1155
111 81 Stockholm

MOTPART

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
Box 210
641 22 Katrineholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms dom den 9 maj 2014 i mål nr 4333-13, se bilaga (här borttagen).

SAKEN

Arbetslöshetsförsäkring

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver underinstansernas avgöranden och förklarar att AA inte är att betrakta som företagare i arbetslöshetsförsäkringens mening vid prövningen av hans rätt till arbetslöshetsersättning från och med den 13 januari 2012.

Dok.Id 160556

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

AA är engagerad i Söråkers idrottsförening Bandyklubb. Föreningen äger Söråkers Sport Centre AB som driver idrottsanläggningen Söråkers idrottsplats. Anläggningen drivs i huvudsak genom bidrag från Söråkers kommun. AA är ordförande i både föreningen och bolaget och har firmateckningsrätt tillsammans med en annan ledamot.

I januari 2012 sade AA upp sig från en heltidsanställning, anmälde arbetslöshet och ansökte om arbetslöshetsersättning från Unionens arbetslöshetskassa. Arbetslöshetskassan avslag AAs ansökan. Enligt kassan har han ett aktiebolag där han är personligt verksam och har firmateckningsrätt och därmed ett väsentligt inflytande. Därmed är han enligt kassans bedömning att betrakta som företagare i arbetslöshetsförsäkringens mening. Beslutet ändrades inte efter omprövning.

AA överklagade kassans beslut. Såväl Förvaltningsrätten i Stockholm som Kammarrätten i Stockholm avslag hans överklaganden vad avsåg frågan om han var att betrakta som företagare.

YRKANDE M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen med upphävande av underinstansernas avgöranden ska slå fast att han inte är företagare i arbetslöshetsförsäkringens mening. Till stöd för sin talan anför han bl.a. följande.

Han har inte redovisat någon inkomst av näringsverksamhet, han äger inte någon andel i Söråkers Sport Centre AB och engagemanget i den ideella föreningen ger honom inte några ekonomiska fördelar. Den tolkning av 34 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ALF, som underinstanserna gjort har inte stöd i förarbetena och skulle leda till att t.ex. arbetstagarrepresentanter i aktiebolags styrelser liksom den verkställande direktören i ett aktiebolag skulle riskera att betraktas som företagare i arbetslöshetsförsäkringens mening.

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Bolagets verksamhet är per definition att anse som näringsverksamhet. AA har i egenskap av ordförande med firmateckningsrätt i såväl föreningen som bolaget en position som gör att han kan utöva ett väsentligt inflytande över verksamheten. Därtill har han under januari–mars 2012 personligen utfört visst avlönat arbete i bolaget. Trots verksamhetens allmännyttiga syfte uppfyller han därför samtliga kriterier i 34 § ALF för att betraktas som företagare.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Den rättsliga regleringen m.m.

Enligt 34 § ALF avses med företagare fysisk person som bedriver sådan näringsverksamhet som avses i 13 kap. 1 § första stycket inkomstskattelagen (1999:1229), och som han eller hon personligen utför arbete i och har ett väsentligt inflytande över. Med näringsverksamhet avses förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt.

Vid bedömningen av om en sökande ska anses vara företagare enligt 34 § ALF ska, enligt 34 c §, arbete av ideell karaktär i verksamheten inte anses utgöra personligen utfört arbete.

I förarbetena till 34 § ALF anges bl.a. följande (prop. 2009/10:120 s. 77). Företagarbegreppet i arbetslöshetsförsäkringen har kommit att omfatta personer som inte är att betrakta som företagare enligt lagens intentioner. Det gäller t.ex. föräldrar i kooperativa barndaghem och personer som äger en fastighet som skatterättsligt betraktas som näringsfastighet men som inte i någon egentlig mening utgör näringsverksamhet. Utgångspunkten i regeringens förslag är att en person som betraktar sig som företagare och redovisar inkomst av

Mål nr
3927-14

näringsverksamhet enligt inkomstskattelagen bör anses vara företagare i den mening som avses i lagen om arbetslöshetsförsäkring. Sökanden måste uppfylla de kriterier som ställs på näringsverksamhet i inkomstskattelagen, nämligen att det ska handla om en varaktig och självständig verksamhet som drivs med vinstsyfte.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Av rättsfallet HFD 2014 ref. 61 framgår att kravet i 34 § ALF att en företagare ska vara en fysisk person som bedriver näringsverksamhet i och för sig även omfattar den situationen att verksamheten bedrivs indirekt i ett aktiebolag. I det fallet hade sökanden utfört visst arbete i bolaget, hon ägde 49 procent av aktierna och var suppleant för sin make som var enda styrelseledamot och ägde resterande aktier. Vid en sammanvägning av omständigheterna fann domstolen att sökanden var att betrakta som företagare.

Söråkers Sports Centre AB ägs av Söråkers idrottsförening Bandyklubb. Enbart det förhållandet att AA är ordförande och firmatecknare i bolaget och föreningen kan inte anses innebära att han bedriver näringsverksamhet. Redan härav följer att AA inte kan betraktas som företagare i arbetslöshets-försäkringens mening.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterar vidare att prövningen av om AA är företagare ska ske utifrån förhållandena den 13 januari 2012. Fram till dess var hans arbetsinsatser i bolaget av ideell karaktär och han har därmed, i enlighet med 34 c § ALF, inte personligen utfört något arbete på det sätt som avses i 34 §.

Överklagandet ska således bifallas, vilket innebär att AA inte ska betraktas som företagare vid Unionens arbetslöshetskassas prövning av hans rätt till arbetslöshetsersättning från och med den 13 januari 2012.

Mål nr
3927-14

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Karin Almgren, Margit Knutsson, Thomas Bull och Per Classon.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Sara Asplund.